

Turpmākās darbības SEG pētījuma rezultātu ieviešanā SEG inventarizācijas uzlabošanai

*Seminārs par siltumnīcefekta gāzu emisiju mērījumiem kūdrājos
Latvijā – rezultāti un nacionālie SEG emisiju faktori*

05.03.2019

Arta Bārdule, Aldis Butlers, Ainārs Lupiķis, **Andis Lazdiņš**
LVMI Silava, Rīgas iela 111, Salaspils LV-2169
Tālr: +37126595586, E-pasts: andis.lazdins@silava.lv

LIFE REstore datu pielietošana SEG inventarizācijā

- **Ziņojums, kurā aprakstīts zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības darbību īstenošanā panāktais progress saskaņā ar ES Lēmumu 529/2013 10.p.**
- **Valstu nacionālie ziņojumi UNFCCC un KP ietvaros atbilstoši EK Īstenošanas Regulas 749/2014 18.p.; UNFCCC COP 2/CP.17; UNFCCC 12.p. Konvencijas 12. pantam, lēmumi 4/CP.5, 15/CMP.1, 9/CP.16, 2/CP.17.**
- **Divgadu pārskati atbilstoši EK Īstenošanas Regulas 749/2014 18.p.; UNFCCC COP 2/CP.17; UNFCCC 12.p. lēmumi 1/CP.16, 2/CP.17, 19/CP.18.**
- **Ziņojums par politikām, pasākumiem un SEG prognozēm atbilstoši Monitoringa mehānisma regulas 525/2013 13., 14. p.**
- **Ikgadējā SEG inventarizācija atbilstoši EP un Padomes Regulas 525/2013 7. p.; EK Īstenošanas Regulas 749/2014 7.-18.p.; UNFCCC Līgumslēdžēju pušu konferences Lēmumi 6/CMP.9; 24/CP.19; 15/CMP.1; 2/CMP.8; 3/CMP.11.**

LIFE REstore demo objektu turpmākais pielietojums klimata procesos

- Hidroloģiskā režīma un citu parametru ietekmes uz dzīvsudraba ienesi ūdenī un metānveidojošo baktēriju aktivitāti izpēte – Zinātņu padomes pētījums.
- Klimata izmaiņu mazināšanas darbību ilgtermiņa ietekmes uz SEG emisijām monitorings – pagaidām nenoskārsts pētījums.
- Augšanas gaitas un SEG emisiju monitorings koku augšanas apstākļu uzlabošanas pētījumu programmas ietvaros.

SEG emisiju pamatavoti mitrājos un citās organiskajās augsnēs

- CO₂ emisijas no meliorētām organiskajām augsnēm mitrājos (kūdras lauki).
- CO₂ un CH₄ emisijas no meliorētām organiskajām augsnēm aramzemēs un ilggadīgajos zālājos.
- N₂O emisijas no meliorētām organiskajām augsnēm aramzemēs un ilggadīgajos zālājos (lauksaimniecības sektors).
- CO₂, N₂O un CH₄ emisijas no meliorētām organiskām augsnēm meža zemēs.
- CO₂, N₂O un CH₄ emisijas no meliorētām organiskām augsnēm apbūves objektos.
- CO₂, N₂O un CH₄ emisijas no meliorētām minerālaugsnēm meža zemēs.
- CO₂, N₂O un CH₄ emisijas no dabiski mitrām organiskām augsnēm un minerālaugsnēm meža zemēs.
- CO₂, N₂O un CH₄ emisijas no appludinātām organiskām augsnēm un minerālaugsnēm mitrājos.

Klimata izmaiņu mazināšanas darbību pamatošana mitrāju apsaimniekošanā

Meža
apsaimniekošana

Filtrācijas lauki
(*dabiska augsnes
aerācija*)

Purvaiņu /
paludikultūru
apsaimniekošana

Lāceņu un
kauleņu
audzēšana

Hidroloģiskā
režīma
regulēšana
renaturalizētās
platībās

Mākslīgās
ūdenskrātuves

Ietekmes uz SEG emisijām modelēšanas instrumentu

izstrādāšana

Esošā stāvokļa
analīze un SEG
emisiju prognoze
200 gadu periodam

Saimnieciskās
darbības plānošana

Dinamisks reljefa
un hidroloģiskās
situācijas izmaiņu
modelis ar 5-10
gadu soli

Augšanas gaitas
modelēšana meža
zemēs

Kūdras produktu
radīto SEG emisiju
aprēķins

Darbību dati
augšnes SEG
emisiju aprēķiniem

Koksnes produktu
radītās CO₂
piesaistes un
aizstāšanas efekta
aprēķins

Izpētes prioritātes – mitrāji

Emisiju faktori
SEG emisiju
pamataivotiem

Emisiju faktoru
transformācijas
periods zemes
izmantošanas
veida maiņai

Ietekmes uz
klimata izmaiņām
mazināšanas
darbības

Hidroloģiskā
režīma un zemes
izmantošanas
maiņas
modelēšanas rīki

SEG emisiju
modeļi un to
integrācija MRM
sistēmā

Darbību datu
(zemes
izmantošanas
maiņas) ieguves
sistēma

Izpētes prioritātes pārējās organiskajās un pārmitrajās augsnēs

*Emisiju faktori
pamatavotiem
auglīgās meliorētās
augsnēs*

*Emisiju faktoru
transformācijas
periods zemes
izmantošanas veida
maiņai*

*Ietekmes uz klimata
izmaiņām
mazināšanas
darbību
pamatojums*

**Emisiju faktori
dabiski mitrām un
renaturalizētām
augsnēm**

*SEG emisiju modeļi
un to integrācija
MRM sistēmā*

Darbību datu
aktualizēšanas
sistēma (organisko
augšņu izplatība)

Meliorācijas
sistēmu
nolietojuma
modelēšanas rīki

SEG emisijas no
meliorācijas
grāvjiem

Aktīvie izpētes projekti

- LIFE REstore.
- Aramzemes un ilggadīgo zālāju apsaimniekošanas radīto siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju un oglekļa dioksīda (CO₂) piesaistes uzskaites sistēmas pilnveidošana un atbilstošu metodisko risinājumu izstrādāšana (LVMI Silava, AREI, LLU).
- Meliorācijas ietekmes novērtēšana klimata pārmaiņu (plūdu riska) mazināšanā (LLU, LVMI Silava).
- Zemes izmantošanas optimizācijas iespēju novērtējums Latvijas klimata politikas kontekstā (LLU, LVMI Silava).
- Interaction of microbial diversity with methane turnover and mercury methylation in organic soils (LVMI Silava, UT, Luke).